

derselben theilhaftig geworden MBh. 7, 5907. अग्निदेवो ० so v. a. beschäftigt mit 1, 5153. — g) पुरस्कृत = घरात्पभियुक्त vom Feinde angegriffen AK. = अग्रियस्त vom Feinde vernichtet Mbh. — h) पुरस्कृत = अभिशस्त angeklagt H. an. Mbh. — 2) mit घा a) med. an die Spitze —, voran stellen, vor Jmd hinstellen, aufstellen: पुरो अग्निं धिया दधे RV. 1.139, 1. इन्द्रं विश्वे देवसो दधिरे पुरः 131, 1. 2, 32, 1. 3, 2, 5. 5, 16, 1. 6, 10, 1. ते चिद्धि पूर्वं कश्यपो गृणातः पुरो मूहो दधिरे देवपुत्रे 7, 53, 1. अग्निं द्रुतं पुरो दधे 8, 44, 3. 10, 140, 6. तुरासाहं पुरोधाय धाम स्वार्थभुवं ययुः KUMĀRAS. 2, 1. भीमार्जुनो पुरोधाय — रणार्थनि MBh. 3, 1973. R. 2, 90, 2. आगत्य कलशौ तस्यौ पुरोधाय कृताञ्जलिः vor ihm hinstellend BUAG. P. 9, 16, 4. अर्हता चित्पुरो दधे ऽश्वेव देवावर्तते als Preis aussetzen RV. 5, 86, 5. — b) med. Jmd bestimmen, beauftragen zu (dat.): इन्द्रं वृत्राय कृत्स्नं देवसौ दधिरे पुरः RV. 8, 12, 22. तमग्निं पुरो दधे ऽस्मा अग्निं ष्टोतये 5, 30, 12. 7, 2, 8, 5. insbes. beauftragen mit den priesterlichen Verrichtungen (vgl. पुरोहितः) राजा यद्यमापो ब्राह्मणं पुरो दधीत AIT. Br. 8, 24. पुरोधाय MBh. 13, 472. BUAG. P. 9, 20, 25. 22, 36. — c) med. Jmd Etwas auftragen: तद्व एतत्पुरो दधे AV. 4, 7, 7. — d) act. voranstellen so v. a. hochschätzen, ehren: इमं यज्ञं वमस्माकमिन्द्र पुरो दधत्सन्निष्यसि क्रतुं नः RV. 4, 20, 3; vgl. 5, 31, 11, wo dieselbe Redensart, aber sinnlos angebracht ist. एतानेव पुरोधाय सत्कृत्य च यथा पुरा MBh. 5, 3408. ते वा प्रियं करिष्यन्ति पुरोधास्यन्ति च ध्रुवम् 4616. RAGH. 12, 43. — e) voranstellen so v. a. vor Anderm berücksichtigen, sich angelegen sein lassen: पुरोधाय मनो क्रीकृ कर्माण्यात्मा (lies कर्मण्या) प्रवर्तते MBh. 14, 499. पुरोधाय सुकृतं दुष्कृतं वा 1, 3617. स्वधां पुरोधाय आइं प्रीणाति पितृन् HARIV. 1002. — Vgl. पुरा, पुरतस् पूर्व, पौरस्त्य. पुरसंस्कार m. = पुरादि HIR. 164. — Vgl. पत्रकंकार. पुरस्कर्तव्य (von 1. कर mit पुरम्) adj. voranzustellen, zu ehren HIR. 103, 5. पुरस्कार (wie eben) m. 1) Bevorzugung, Ehrenerweisung: ननु समाने ऽपि ज्ञानभावे वयोऽधिकत्वाद्ब्रह्मणादासः पुरस्कारमर्हति MĀLAY. 19, 6. दानमानपुरस्कारैराचार्यान्प्रत्यपूजयत् R. GOBR. 1, 80, 11. तस्य बहुमानपुरस्कारं कृत्वा HIR. 8, 14. — 2) das Vorangehenlassen so v. a. Begleiten, Dabeisein; am Ende eines adj. comp. so v. a. begleitet von, verbunden mit, in sich schliessend: सुरासव० (बलि) MBh. 13, 4737. ब्रह्मधोपपुरस्कारः संज्ञल्पः समज्ञायत 3, 45. 12, 593. पुरस्कार्य (wie eben) adj. an Etwas zu stellen, zu beauftragen mit: तं निरुक्तं पुरस्कार्यः सदशस्तस्य मैत्रिकः Spr. 793 (die Uebersetzung hier nach zu berichtigen). त्वं हि भोष्ये पुरस्कार्यो भक्त्ये पेये च MBh. 3, 5474. 7, 1993. पुरस्क्रिया (wie eben) f. 1) eine vorangehende Handlung Verz. d. B. H. No. 1037. Verz. d. Oxf. H. 97, b, 15; vgl. पुरश्चरण. — 2) Ehrenerweisung RAGH. 4, 87. 11, 51. पुरस्ताड्योतिस् (पुरस्तात् + ऽद्यो) adj. Bez. einer Trishubh, deren erster Pāda 8 Silben zählt, RV. PAIT. 16, 46 und ANM. KHANDAS in Verz. B. H. 100, 13. ऽव्योतिष्मती COLEBR. Misc. Ess. II, 133. पुरस्तात् (von पुरम्) adv. praep. P. 5, 3, 40. vorn, nach vorn, von vorn, am Anfang, vorher, zuerst; = अग्रतस्, प्रथमे AK. 3, 4, 29 (COLEBR. 29), 7. H. 1329. an. 7, 55. MRD. avj. 34. युवतिः पुरस्तादाविवर्तसि कृणुषे RV. 1, 123, 10. 124, 3. 3, 8, 9. 27, 7. पञ्चस्यं कर्तुं प्रथमं पुरस्तादग्निं नरे

जनयत 29, 5. 5, 80, 4. स्यन्दतां कृत्या विधिताः पुरस्तात् 83, 8. 6, 19, 9. 7. 72, 5. अयं त एमि तन्वां पुरस्ताद्विद्ये देवा अमि मा पति पश्चात् 9, 89, 1. 10, 17, 4. AV. 1, 7, 3. 4, 1, 1. 11, 4. 5, 29, 1. 10, 8, 10. 11, 2, 17. 12, 1, 55. 3, 37. एतान्यस्य पुरस्ताड्यपकृतानि भवन्ति AIT. Br. 7, 32. 8, 1. TBR. 1, 4, 4. 3. 6, 3. पुरस्तादात्मन्यो वाचं विभ्रति TS. 6, 1, 4, 2. ÇAT. Br. 1, 2, 2, 11. 6, 2, 11. 14. TS. 5, 7, 6, 1. — नमः पुरस्तादय पृष्ठतस्ते BUAG. 11, 40. ÇĀK. 86. ÇAUT. 24. निपतन् nach vorn ARG. 10, 32. समपद्यत vor ihnen, vor ihrem Angesicht MBh. 2, 1628. 3, 10637. RAGH. 2, 44. प्राडुर्भवन् 6, 39. 13, 26. PRAB. 53, 3. संप्रतस्थिरे vorher, zuerst R. 2, 80, 5. MBh. 3, 15458. 4, 127. RAGH. 5, 20. KHAND. UP. 5, 2, 2. M. 3, 261. 4, 248. ehemals, früher, vorher; = पुरा AK. H. an. MRD. KHAND. UP. 6, 8, 6. KĀTJOP. 1, 11. MBh. 1, 735. 2, 1130. R. 1, 6, 19. MĀKĀU. 159, 3. vorn so v. a. im Osten, von Osten AK. H. an. MRD. उत्पुरस्तात्सूर्य एति RV. 1, 191, 8. 4, 51, 1. 2. 8. अर्चति वेतुहृपसः पुरस्तात् 7, 67, 2. AV. 4, 40, 1. 11, 6, 18. ÇAT. Br. 2, 2, 3, 8. KĀTJ. ÇR. 2, 3, 6. 20, 4, 14. 21, 4, 10. KHAND. UP. 3, 6, 4. 7, 25, 1. MURP. UP. 2, 2, 11. MRGH. 15. BUAG. P. 9, 6, 5. vorn, oben (in einem Buche) RV. PAIT. 14, 1. aber auch nach vorn so v. a. weiterhin, hinten SUÇA. 2, 370, 15. AmAnfange eines comp.: पुरस्तादीर्घ ÇĀKĀH. ÇR. 1, 2, 18. ०उच्च KĀTJ. ÇR. 7, 1, 21. ०ग्रन्थि ÇAT. Br. 1, 3, 3, 3. ०दाड LĀTJ. 4, 11, 11. ०उपचार KĀTJ. ÇR. 5, 8, 2. ०लक्षण ÇAT. Br. 1, 7, 2, 18. ÇĀKĀH. ÇR. 1, 17, 16. ०स्वाकाति ÇAT. Br. 3, 8, 1, 16. 13, 2, 21, 2. ०ज्ञप m. ein vorangehender Ġapa ÇĀKĀH. Br. 1, 1, 38. 39. LĀTJ. 2, 7, 13. 19. ०अपवाद Schol. zu VS. PAIT. 4, 61. ०भाग WEBER, Nax. I, 312. Mit gen. (P. 2, 2, 30) und abl. vor (von Ort und Zeit) RV. 3, 8, 2. आहुत्याः पु० AV. 12, 1, 13. तस्याग्निः पुरस्तादि-त् AIT. Br. 2, 6, 33. पु० दीनायाः 7, 21. ÇAT. Br. 12, 3, 5, 12. 13, 4, 1, 4. 3. 5. KĀTJ. ÇR. 3, 4, 7. ĀÇV. GRU. 1, 11. पुरस्तात्कर्मण्यः LĀTJ. 1, 1, 13. आदित्यग्रहः पुरस्तात्स्य am Anfang desselben AIT. Br. 3, 29. — पुरस्ताद्वेदेवस्य जगुर्गितानि vor, in Gegenwart von ARG. 4, 10. KUMĀRAS. 7, 30. MRGH. 101. HIT. 8, 15. PRAB. 2, 19. mit acc. ÇAT. Br. 8, 3, 1, 11. 10, 6, 4, 1. mit der Ergänzung comp.: स्तोत्रं vor dem St. KĀTJ. ÇR. 18, 6, 17. 17, 3, 17. Dagegen ब्रह्मपुरस्तान्म उग्रं राष्ट्रमव्यध्यमसत् wo das Brahman (die Brahmanenschaft) den Vorrang hat AIT. Br. 8, 1. — Vgl. उत्तर०. पुरस्तात् (von पुरस्तात् mit suff. ल) adj. vorangehend SUAPGURUÇ. zu RV. ANUKR. in Ind. St. 8, 137. पुरस्तात्स्तेभि s. u. स्तेभि. पुरस्ताडुकार (पुरस्तात् + उ०) m. Vorantheil, Voraus ÇAT. Br. 9, 1, 2, 15. 25. पुरस्ताडिम (पुरस्तात् + काम) m. ein einleitendes Opfer GOBR. 4, 5, 4. KAUC. 3. 4. 53. 67. 94. 135. 139. ०वत् adj. 8. पुरस्ताद्वृत्ति (पुरस्तात् + वृ०) f. diejenige Bṛhatti, deren erster Pāda zwölf Silben hat, RV. PAIT. 16, 31. KHANDAS in Verz. d. B. H. 100, 6. पुरःसद (पुरम् + सद) adj. nach vorn —, nach Osten sitzend VS. 9, 35. TS. 1, 8, 2, 1. praesidens: पुरःसदः शर्मसदो न वीराः RV. 1, 73, 3. पुरःसरं (पुरम् + सर) P. 3, 2, 18. adj. subst. (f. ईः) am Ende eines adj. comp. सा) vorangehend, Vorgänger VOP. 26, 47. AK. 2, 8, 2, 40. H. 498. ÇVETĀÇV. UP. 2, 11. ब्रह्मकार्यं MBh. 1, 6647. SUÇA. 2, 428, 12. अरुणास्तत्र भास्करस्य पुरःसरः MBh. 1, 4469. 7, 8458. ÇĀK. 77. यस्याः पुरःसरा आस-न्युष्ठतश्चानुगामिनः MBh. 4, 630. R. 2, 26, 17. 4, 38, 35. RĪGA-TAR. 5, 328. RAGH. 13, 69. प्रकृतिपुरःसरेण पुष्पकोषा 79. इति संश्रुत्य गच्छेयुर्गच्छं बाल-